

Již nápis na antické Alexandrijské knihovně hlásil „,PSÝCHÉS IATREION“, čili léčebna duše. Těchto „léčeben“ je v dnešní době velké množství a mají různou podobu. Knihovna je téměř na každé základní, střední nebo vysoké škole, knihovnu má také většina muzeí či archívů. Odborné knihovny nalezneme v nemocnicích, výzkumných ústavech a továrnách. Svou knihovnu mají i vězeňská zařízení nebo domovy pro seniory. Společným rysem těchto knihoven je fakt, že slouží jen pro vybranou část populace, tedy že nejsou všem volně přístupné.

Volnost a rovnost přístupu k informacím zajišťují veřejné knihovny. Pro termín „Veřejná knihovna“ existuje velké množství odborných definic. Manifest UNESCO¹ uvádí, že veřejná knihovna je místním informačním střediskem, zabývajícím se zpřístupňováním všech druhů vědomostí a informací svým uživatelům. Dále Manifest říká, že služby veřejné knihovny se poskytují bez rozdílu všem, nezávisle na věku, rasovém původu, pohlaví, víře, národnosti, jazyku či sociálním postavení. Veřejná knihovna je zkrátka místní bránou do světa vědomostí a základním předpokladem celoživotního vzdělávání, nezávislého rozhodování a kulturního rozvoje jednotlivců i společenských skupin. Obdobnou definici veřejné knihovny uvádí i Zákon č. 257/2001 Sb.2 (viz kap. 2.1.1).

Veřejnou knihovnu již nechápeme pouze jako místo, kde se půjčují knihy.

Veřejná knihovna by dnes měla být především informační křižovatkou, místem, kde se střetávají informační, vzdělávací, kulturní a osobní potřeby jejích uživatelů. Je to tedy zároveň (nebo by v ideálním případě mělo být) i místo společenského setkávání všech návštěvníků knihovny, kteří by zde měli najít, a to společně se zárukou vhodného prostředí ke studiu, veškeré potřebné informace a aktivity, které odpovídají jejich potřebám a požadavkům.